ŽVALGOMIEJI TYRINĖJIMAI BOKŠTO G. 16

Andrius VAICEKAUSKAS

XVI–XVII a. pradžioje šioje miesto vietoje stovėjusius medinius pastatus mini Lietuvos Metrika, kurioje pažymėta, kad jie stovi Kuzmos ir Demjano gatvėje, nugara į miesto sieną. Pirmą kartą mūrinis namas istoriniuose šaltiniuose šioje posesijoje paminėtas 1687 m. Amžių eigoje keitėsi šios posesijos pastatų savininkai, buvo vykdomos įvairios rekonstrukcijos ir statybos. Įdomu, kad 1878–1881 m. čia gyveno Vilniaus I berniukų gimnazijos mokinys, būsimasis Lenkijos valstybės vadovas Juzefas Pilsudskis.

2004 m. pastato Bokšto g. 16 kiemo ŠV kampe iškastas 3,06 m^2 ploto žvalgomasis šurfas, tyrinėta iki 1,6 m storio kultūrinio sluoksnio dalis. 0,6–0,8 m gylyje aptikti du XVII a. antrosios pusės žemės paviršiai, atskirti statybinių griuvenų sluoksniu, rodančiu, kad XVII a. šioje vietoje buvo vykdomi statybos darbai. 1,6 m gylyje aptiktas XVII a. vidurio – antrosios pusės grindinys su lataku. Grindinio lygyje aptiktos dvi stulpavietės (0,8 m atstumu viena nuo kitos), užpildytos sutręšusios medienos liekanomis (apvalių apie 0,2–0,15 m skersmens rąstelių). Tarp šių dviejų stulpaviečių aptikta horizontalių medienos plaušų. Galima teigti, kad šioje vietoje stovėjo medinis statinys iš vertikalių rąstų, sujungtų horizontaliomis lentomis. Jis statytas jau ant grindinio, o vertikaliems poliams įkalti buvo išimti grindinio akmenys. Kultūriniuose sluoksniuose aptikta daug radinių: XVII a. koklių ir buitinės keramikos fragmentų, olandiškos pypkės dalis, XVII a. varinių ir sidabrinių monetų, švininė plomba, apkalėlis, švininė kulka, dirželio sagtelės dalis.

Aptiktas XVII a. vidurio – antrosios pusės grindinys neardytas, nes ateityje šioje vietoje numatyta atlikti archeologinius tyrinėjimus.

SURVEY AT THE BOKŠTO STREET 16

In 2004 in the north-western corner of the yard of the building at the Bokšto Str. 16 (Vilnius) one test pit with an area of 3.06 m^2 was excavated. A 1.6 m thick fragment of the cultural layer was investigated. The cultural layer discovered dated to the 17th century. It contained a lot of finds: shards of the 17th century pottery and stove-tiles, silver and copper coins of the 17th century, a Dutch tobacco-pipe fragment, a lead tag, a mounting, a lead bullet and a belt buckle fragment. At the depth of 1.6 m there was the 17th century pavement with a duct. It was left undisturbed, because further archaeological investigations of the site are planned to be performed in the future.

TYRINĖJIMAI DIDŽIOJOJE G. 25–14, 16

Andrius VAICEKAUSKAS

Pastatai Vilniuje, Didžiojoje g. 25 driekiasi R–V kryptimi nuo Didžiosios iki Stiklių g., formuodami du pereinamus kiemus – didesnį rytinį ir mažesnį vakarinį. 2004 m. Didžiojoje g. 25–14, 16 V kiemo ŠV korpuso pirmojo aukšto patalpose buvo atlikti archeologiniai tyrinėjimai numatomų įrengti rūsių vietose.